

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กลุ่มนิติการ โทร. ๐ ๒๖๖๖ ๗๑๔๓ โทรสาร ๐ ๒๖๖๖ ๗๑๕๐
ที่ ทส ๐๗๑๖/๓๕๗๗ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีกับผู้รับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล กรณีทุนทรัพย์ในการฟ้องคดีเป็นเงิน
จำนวนน้อยมาก

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทุกจังหวัด

ตามคำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ ๑๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่
ที่ ๑๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บค่าใช้น้ำบาดาลและ
ค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ กฎ ประกาศ ระเบียบ
และคำสั่ง รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง นั้น

กรมทรัพยากรน้ำบาดาลขอแจ้งแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี กรณีทุนทรัพย์ในการฟ้องคดี
เป็นเงินจำนวนน้อยมาก ดังนี้

๑. ในกรณีที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจะต้องฟ้องผู้รับใบอนุญาต
ใช้น้ำบาดาลให้ชำระค่าใช้น้ำบาดาลและค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลที่ค้างชำระ ไม่ว่าทุนทรัพย์ที่จะฟ้องคดีมีมูลค่า
เป็นเงินจำนวนเท่าใด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดก็ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ
ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผิคนัดชำระหนี้ แต่ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าการฟ้องคดีไม่เกิด
ประโยชน์หรือไม่คุ้มค่า และได้แจ้งฐานะคดีพร้อมความเห็นยุติเรื่องให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดทราบ ก็ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจารณาว่าเห็นพ้องด้วยกับ
ความเห็นของพนักงานอัยการหรือไม่ ถ้าเห็นพ้องด้วย การฟ้องคดีเรื่องนั้นเป็นอันยุติ แต่ถ้าไม่เห็นพ้องด้วย
ก็ขอให้แจ้งความเห็นแย้งไปยังพนักงานอัยการ เพื่อพนักงานอัยการจะได้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดพิจารณาต่อไป
ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดยุติ
ข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ในกรณีการฟ้องคดีเป็นอันยุติตามข้อ ๑ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดจะต้องส่งเรื่องพร้อมสำเนาเอกสารหลักฐานการดำเนินการทั้งหมดมายังกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อจะได้
เสนอต่อกระทรวงการคลังขออนุมัติจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีต่อไป ซึ่งตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค
๐๕๐๘/๓๒๔๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้หนี้เงินค้างชำระที่ไม่สามารถเรียกร้องจากลูกหนี้ได้
ภายในวงเงินจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) เป็นอำนาจของกระทรวงการคลังที่จะอนุมัติจำหน่าย
ออกจากบัญชี แต่ถ้าเป็นวงเงินที่เกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) กระทรวงการคลังจะต้องเสนอ
ขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายสวัสดิ์ อันเตง)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นซึ่งมิใช่คดีอาญา และคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งดังกล่าว

“คู่กรณี” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

คณะกรรมการ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี” เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ ที่อัยการสูงสุดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ

(๒) พิจารณาชี้ขาดความเห็นแย้งกรณีอัยการสูงสุดเห็นว่าควรยุติการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๔) เสนอแนะความเห็นและแนวทางปฏิบัติในการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ การดำเนินคดี และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การพิจารณาชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากคู่กรณีทุกฝ่าย เพื่อความเห็นเสนอต่ออัยการสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๒) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าตรวจหรือดำเนินการให้มีการตรวจสถานที่ ทรัพย์สิน หรือยานพาหนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานธุรการ งานการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการ

(๕) รวบรวมและจัดทำงานวิชาการของคณะกรรมการ และศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ

(๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

(๗) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) ให้คู่กรณีเป็นผู้ชำระตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุม เบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานอัยการสูงสุด

หมวด ๒

การพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๑ เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแจ้งข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งสิทธิไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้อง โดยระบุให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและข้อเรียกร้อง หากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเห็นว่ามีความพยานหลักฐานว่าตนต้องรับผิดชอบและไม่ติดใจโต้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องดำเนินการตามข้อเรียกร้องหรือชำระค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ข้อพิพาทตามข้อ ๑๑ ไม่อาจยุติได้ภายในเวลาอันสมควรเนื่องจากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องปฏิเสธหรือไม่ยอมชำระหนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

หนังสือเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ลงนามโดยบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง ในกรณีที่มอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทน จะต้องมีความหลักฐานการมอบอำนาจแสดงประกอบด้วย

เมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยกอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีขึ้นต่อสู้ในภายหลัง

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามวรรคสาม ในกรณีส่งหนังสือเสนอข้อพิพาททางไปรษณีย์ ให้กระทำโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ถือว่าวันที่ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาทแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นหนังสือเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอัยการสูงสุด

ให้นำความในข้อนี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้ใช้สิทธิเรียกร้องแย้งด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับหนังสือเสนอข้อพิพาทจากคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแล้ว ให้พิจารณามีหนังสือแจ้งข้อเรียกร้องของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเพื่อให้ชี้แจง แก่ข้อเรียกร้องดังกล่าว ในกรณีนี้ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าจะรับหรือ ปฏิเสธความรับผิดชอบตามที่ถูกร้องภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องสละสิทธิในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล เกี่ยวกับข้อพิพาทที่ถูกร้อง และให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณาระงับข้อพิพาท ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเปิดโอกาสให้คู่กรณีรับทราบ ข้อเท็จจริงและตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ รวมทั้งชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบข้ออ้างหรือข้อเถียง ของตนตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีอำนาจที่จะไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีได้ตกลงกัน หรือ ประนีประนอมยอมความกันในข้อพิพาท

ข้อ ๑๖ เมื่ออัยการสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามข้อเรียกร้องในข้อพิพาท เรื่องใดแล้ว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยให้คู่กรณีทราบ เพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาส เจรจากตกลงกันหรือแสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าว และให้คู่กรณีแจ้งผลการเจรจากกลง หรือเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันยุติและ ผูกพันคู่กรณี และให้คู่กรณีถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดดังกล่าวต่อไป

ในกรณีที่ไม่ปรากฏว่าคู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดภายในระยะเวลา ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้แสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาข้อพิพาทของคู่กรณีและมีคำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นประการใดแล้ว ให้คำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุด และให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวให้คู่กรณีทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับรองมติเกี่ยวกับข้อพิพาท เพื่อให้คู่กรณีถือปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวต่อไป

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดให้คู่กรณีทราบแล้ว หากปรากฏว่าคู่กรณี ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการภายในเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาด ให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งเตือนคู่กรณีฝ่ายที่ ต้องรับผิดชอบให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว หากคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม ให้มีหนังสือเสนอให้ประธานกรรมการมีหนังสือถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้มีอำนาจกำกับหรือควบคุมดูแล หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อแจ้งให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว และหาก ยังคงเพิกเฉยอยู่ก็ให้ประธานกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการอาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลภายนอกซึ่งไม่อาจรู้ได้ในฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจะไม่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

ข้อ ๑๙ การทบทวนคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจะกระทำได้เมื่อมีพยานหลักฐานใหม่ อันสำคัญและไม่อาจเสนอได้ก่อนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดทำรายงานสรุปคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกหกเดือน

หมวด ๓

การพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธุระ และมีข้อพิพาท อันเกี่ยวกับธุรกิจการค้าหรือการบริการนั้น อาจดำเนินคดีเองโดยไม่ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการดำเนินการก็ได้

ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่รวบรวม พยานหลักฐานให้ครบถ้วนและรีบส่งเรื่องไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่าสามเดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งหรือรับผิดชอบดำเนินคดีเองตามวรรคสอง หน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเพื่อช่วยดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทางเทคนิคเฉพาะ ในประเด็นอันเป็นสาระสำคัญแห่งคดีหรือเป็นการดำเนินคดีในต่างประเทศ หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถ ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดำเนินคดีได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนั้นหน่วยงานของรัฐอยู่ในฐานะ เสียเปรียบหรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่คุ้มค่า ให้แจ้งฐานะคดีและความเห็นควรยุติ เรื่องให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา หากหน่วยงานของรัฐเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการ ให้การดำเนินคดีเรื่องนั้นเป็นอันยุติ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ ตามข้อ ๒๒ ให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดพิจารณา

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นพ้องกับหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป แต่หากอัยการสูงสุดเห็นแตกต่างจากความเห็นของหน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องกับความเห็นของอัยการสูงสุด มติของคณะกรรมการผูกพันหน่วยงานของรัฐ แต่หากคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินคดีต่อไป ให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอัยการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

คดีใดจะขาดอายุความฟ้องร้อง ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ โดยไม่ต้องรอผลการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์ ฎีกา การยื่นคำให้การ และการยื่นคำร้องอื่นใดโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งกับเอกชนเป็นคดีปกครองหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นคู่กรณีในคดีปกครอง ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีปกครองโดยตรงดำเนินการ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรซึ่งมีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว และประสงค์จะดำเนินคดีเอง ก็ให้ดำเนินการได้

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีปกครองโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในคดีแพ่งหรือคดีปกครองที่ต้องใช้อำนาจตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยตรงดำเนินการ

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ การพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการพิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีทั้งปวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาชี้ขาดต่อไป และให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการ

ไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการตามระเบียบนี้ด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๘ การบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ยังคงดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

กระทรวงการคลัง

18 ตุลาคม 2515

(ลงชื่อ) เที่ยง นาคทรพ

(นายเที่ยง นาคทรพ)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวง

(สำเนา)

ที่ กค. 0508 / 32426

กระทรวงการคลัง

18 ตุลาคม 2515

เรื่อง ขออนุมัติจำหน่ายบัญชีลูกหนี้ค่าจำหน่ายสลากของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
และขออนุมัติในหลักการเรื่องจำหน่ายหนี้เงินและทรัพย์สินออกจากบัญชี

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจการคลังและการอุตสาหกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1 สำเนานั่งสือสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ที่ 799/2515 ลงวันที่ 10

สิงหาคม 2515

2 บันทึกความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาลูกหนี้ค่าสลากค้างชำระเพื่อ
ตัดบัญชีหนี้สูญ 1 ชุด

ด้วยได้รับแจ้งจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ว่า สำนักงานสลากกินแบ่ง
รัฐบาลมีลูกหนี้ตามบัญชีเงินค่าจำหน่ายสลากค้างชำระตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2497 - 2500 เป็นเงิน
จำนวน 2,337,125 บาท 40 สตางค์ ซึ่งไม่สามารถที่จะติดตามทวงถามลูกหนี้ได้ เนื่องจาก
ไม่สามารถค้นหารายละเอียดหลักฐานการเป็นหนี้ได้ อีกทั้งขาดอายุความฟ้องร้องแล้ว จึงขอ
ให้กระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจำหน่ายหนี้ค่าจำหน่ายสลาก
ค้างชำระจำนวน 2,337,125 บาท 40 สตางค์ ออกจากบัญชี รายละเอียดตามเอกสาร
ที่แนบมาพร้อมนี้

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรอนุมัติให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
จำหน่ายหนี้ค่าจำหน่ายสลากค้างชำระดังกล่าวออกจากบัญชีตามที่ขอได้ แต่โดยที่หนี้จำนวน
ดังกล่าวมีวงเงินเกิน 500,000 บาท ซึ่งเกินอำนาจที่กระทรวงการคลังจะอนุมัติได้ จึงขอ
เรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดนำเสนอสภาบริหารคณะปฏิวัติในฐานะ
ผู้ใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจำหน่ายหนี้เงินค้างชำระจำนวนดังกล่าวออกจาก
บัญชีด้วย

/อนึ่ง ขอเรียน...

อนึ่ง ขอเรียนว่า คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติการจำหน่ายเงินค้ำที่ไม่สามารถเรียกร้องและการจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ภายในวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีเงินค้ำชำระ หรือมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่ขอจำหน่ายบัญชีเกินกว่าจำนวนนี้ จะต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไปนั้น น่าจะแก้ไขให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ที่สภาพบริหารคณะปฏิบัติหรือคณะรัฐมนตรีมีงานบริหารราชการแผ่นดินอย่างอื่นเป็นอันมาก หากสภาพบริหารคณะปฏิบัติผู้ใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้กระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติการจำหน่ายเงินและทรัพย์สินออกจากบัญชีเกินวงเงินดังกล่าว ก็จะเป็นการแบ่งเบาภาระของสภาพบริหารคณะปฏิบัติและคณะรัฐมนตรีในโอกาสต่อไปได้เป็นอย่างมาก กระทรวงการคลังจึงขออนุมัติในหลักการ ดังนี้

1. เงินสูญหาย ขาดบัญชี หรือหนี้เงินค้ำชำระที่ไม่สามารถเรียกร้องจากลูกหนี้ได้แต่ละกรณีภายในวงเงิน จำนวน 5,000,000 บาท ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติจำหน่ายออกจากบัญชีได้ จำนวนเงินหรือหนี้เกินกว่านี้ให้กระทรวงการคลังเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

2. ทรัพย์สินสูญหาย ชำรุด มิได้ใช้ในราชการ หรือเสื่อมสภาพไม่ว่าจะเป็นไปโดยปกติหรือมิใช่โดยปกติ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติจำหน่ายออกจากบัญชีได้โดยไม่จำกัดมูลค่าแห่งทรัพย์สินนั้น

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาพบริหารคณะปฏิบัติพิจารณาอนุมัติตามที่กล่าวข้างต้น เมื่อได้ผลประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองรายได้

กรมบัญชีกลาง

โทร. 213819

เป็นสำเนาถูกต้อง

โสภา คัด/ทาน

ที่ ถร.ปว. ๑๒๕๖๖/๒๕๑๕

สำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ

๔ ธันวาคม ๒๕๑๕

เรื่อง ขออนุมัติจำหน่ายบัญชีลูกหนี้ค่าจำหน่ายสลากของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
และขออนุมัติในหลักการเรื่องจำหน่ายหนี้เงินและทรัพย์สินออกจากบัญชี

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจ การคลัง และการอุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือที่ กค. ๐๕๐๘/๓๒๔๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

ตามที่เสนอเรื่องกระทรวงการคลังขออนุมัติจำหน่ายบัญชีลูกหนี้ค่าจำหน่าย
สลากของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และขออนุมัติในหลักการเรื่องจำหน่ายหนี้เงินและ
ทรัพย์สินออกจากบัญชีไป เพื่อหัวหน้าคณะปฏิวัติพิจารณาอนุมัติ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น
หัวหน้าคณะปฏิวัติได้พิจารณาแล้ว มีบัญชา “เสนอสภาบริหารคณะปฏิวัติ
พิจารณา”

สภาบริหารคณะปฏิวัติได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕
ลงมติ “อนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ”

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก กฤษณ์ สีวะรา

(กฤษณ์ สีวะรา)

เลขาธิการคณะปฏิวัติ

แผนกการประชุม

โทร. ๘๒๓๗๕๔

สำเนาอันถูกต้อง

คัดจากหนังสือฉบับ

สำนักงานเลขาธิการ

คณะปฏิวัติ ซึ่งอยู่ทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โสภา คัด/ทาน